Ärende	**Punkt nr 7** **Behandling av styrelsens verksamhetsberättelse samt årsredovisning** **a) Shias verksamhetsberättelse 2011**
Föredragande	**Roland Håkansson**

Verksamhetsberättelse 2011

Innehåll

Ordföranden har ordet ... 3
Inledning ... 4
En ny organisation ... 4
Har planen följts? ... 4
Kommunikation och information ... 6
Den ekonomiska situationen ... 6
Bedriver styrelsen ett aktivt påverkansarbete? ... 7
Landprogram ... 8
Bolivia ... 8
Nicaragua ... 9
Nepal ... 10
Sri Lanka ... 11
Rwanda ... 12
Tanzania ... 13
Bosnien-Hercegovina ... 14
Regionala och globala program ... 15
Shias medlemsorganisationer 2011 ... 16

Ordföranden har ordet

Shia firade under året 30 år som funktionshinderrörelsens paraplyorganisation. Shias uppgift är att möjliggöra internationellt utvecklingssamarbete i syfte att stärka medlemmarnas systerorganisationers kapacitet genom erfarenhetsutbyte. Firandet genomfördes den 26 november med seminarium för återblick och framtidsspaning tillsammans med gäster från samarbetsländerna, medlemsorganisationerna och Shias personal. Dagen avslutades med en gemensam middag.

Från tidpunkten då Shia bildades fram till nu har arbetet, liksom biståndspolitiken i stort genomgått stora förändringar. Från början bedrevs arbetet genom insatser i ett antal länder som medlemsorganisationerna hade kontakter med till att numera genomföras i sammanhållna program i sju samarbetsländer; Nepal, Sri Lanka, Rwanda, Tanzania, Bolivia, Nicaragua och Bosnien-Hercegovina samt i fyra regionala och globala projekt.

2011 var det första året av den nuvarande ramperioden och arbetet stöds av landsamordnare i varje programland. Ett intensivt arbete har pågått enligt en åtgärdsplan för att säkerställa de svagheter i Shias systemkontroll som Sida identifierat i sin systemrevision. En bedömning av detta arbete kommer Sida att göra under 2012 tillsammans med en granskning av de förutsättningar Shia har för att bli fortsatt godkänd som ramorganisation.
Under året har anpassningar genomförts enligt tidigare beslut till ett betydligt minskat kansli efter de förutsättningar Sidas bidragsgivning medger. I april tillträdde också en ny kanslichef.

Den arbetsgrupp med uppgift att säkra en högre andel egen finansiering för Shia som styrelsen tillsatt förstärktes efter årsmötet med representanter för medlemsorganisationer. Arbetsgruppen kommer att lägga fram förslag till en strategi till årsmötet 2012 för att åstadkomma alternativa finansieringskällor.

I de diskussioner som förts i syfte att etablera ett företagssamarbete i form av socialt ansvar, så kallat CSR, där det handlar om ett samarbete som gynnar både parter, har det blivit tydligt att Shia behöver ett namn som ger en bild av vad Shia arbetar med. I slutet av året startades därför en process i syfte att skapa ett nytt namn, vilket också kan innebära en nytändning för organisationen.

Roland Håkansson
Shias ordförande

Inledning

Som övergripande mål för Shias verksamhet anges i ramansökan att
”Människor med funktionsnedsättning i Shias programländer ska i ökad utsträckning vara inkluderade i samhället i linje med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.”

I den övergripande verksamhetsplanen för 2011 fastslog styrelsen att en förutsättning för att nå det övergripande målet är att kansliet kan erbjuda bra stöd till medlemmarna, ha ett fungerande system för kvalitetssäkring, ha säkrad finansiering samt vara en aktiv påverkansaktör och efterfrågad expert när det gäller Shias frågor. Ambitionen för 2011 uttrycktes genom åtta mål för verksamheten. De åtta målen uttrycker Shias centrala verksamhetsområden och behov bland annat utifrån kraven från den tidigare genomförda systemrevisionen.

En ny organisation

En ny organisation trädde i kraft i januari. Förändringen hade beslutats under 2010. Orsakerna till förändringen var dels de behov som påtalats i Sidas systemrevision av tydligare system för uppföljning och kontroll, dels det minskade anslaget från Sida som gjort det nödvändigt att minska antalet anställda. Förändringen innebär att tre av fyra handläggare fått nya uppgifter under året. En vikarie slutade vid årsskiftet och ersattes av ordinarie handläggare. Ny kanslichef och ny controller har rekryterats och tillträdde i april. En informatör har rekryterats under hösten för att vikariera för ordinarie informatör som är föräldraledighet från och med januari 2012.

Enligt verksamhetsplanen skulle Shia under året

- *stabilisera kansliet*
- *ge bra och relevant stöd till medlemsorganisationerna*
- *ha goda system för såväl resultatuppföljning som kvalitetssäkring och kontroll*

Viktiga uppgifter under året har även varit att fortsätta inriktningen mot sammanhållna program och att åstadkomma tydligare resultat med bättre möjlighet till uppföljning i programmen, enligt krav från Sida.

Har planen följts?

Är Shia ett stabilt kansli?
Roller och mandat för kansli och landsamordnare fastställdes 2010. Bemanningsprocessen har pågått under hela 2011 och har syftat till att tillgodose de kompetenskrav som ställts inom ramen för det minskade antalet tjänster. Det är dock först i och med utgången av året som processen kan sägas vara slutförd. Ordinarie befattningshavare finns nu på alla tjänster utom en, då informatören är föräldraledig. I en ny organisation är det nödvändigt och viktigt att successivt pröva sig fram till fungerande lösningar när det gäller såväl kommunikation som rollfördelning.

En utmaning har varit att genomföra de förändringsprocesser som krävts med minskade resurser. Under året har arbetsbelastningen varit mycket hög och har tyngts av att kansliet bytt lokaler. Flytten var nödvändig eftersom de tidigare lokalerna var både för stora och för dyra för nuvarande budget- och bemanningssituation. Det är positivt att vi

har kunnat stanna kvar på samma adress som tidigare eftersom såväl kommunikationer som tillgänglighet i byggnaden är mycket bra. En nackdel har varit att ombyggnad och en omflyttningsprocess i huset krävt att Shia under hösten inhysts i tillfälliga lokaler.

Ger Shia bra och relevant stöd till medlemsorganisationerna?
Landgruppsmöten har hållits kontinuerligt under året. I möjligaste mån har de samordnats med landgruppsmöten i programländerna. Dessa möten är en viktig plattform för lärande och erfarenhetsutbyte för medlemsorganisationerna. Shia har därför satsat på att prioritera stöd till landgrupperna och till medlemsorganisationerna, trots minskade resurser och minskad bemanning,

I anslutning till årsmötet 2011 diskuterades frågan om mervärdet av partnerskapet. Även om alla medlemsorganisationer är överens om att det finns ett mervärde, har diskussioner under året visat att det inte råder full enighet om vilken roll organisationerna ska spela i program och projekt och, som resultat av detta, hur Shias kansli på bästa sätt kan främja rollen. Det får anses vara en viktig lärprocess som startat och som kommer att fortsätta. En utmaning när det gäller Shias möjlighet att vara en plattform för lärande och erfarenhetsutbyte för medlemmarna, är att de ekonomiska ramarna för detta är begränsade, då sådant erfarenhetsutbyte bara i begränsad omfattning täcks av anslaget från Sida.

Har Shia ett bra system för resultatuppföljning av program och projekt?
I Shias ramansökan till Sida 2010 sammanställdes förväntade resultat i en så kallad resultatmatris. Målen, det vill säga de önskade resultaten, hade arbetats fram i en omfattande process med brett deltagande från landkontor och samarbetsorganisationer. I sin bedömning av ansökan kom Sida fram till att de presenterade resultaten inte var möjliga att följa upp och mäta på ett bra sätt. Krav ställdes därför på Shia att arbeta om målen och att i september 2011 presentera en ny sammanställning. Eftersom Shia bedömde att det fanns ett starkt ägarskap till de mål som presenterats, valde man att inte genomföra en ny och omfattande process. Istället genomförde kansliet tillsammans med landsamordnarna en ny genomarbetning av målen för programmen. Detta arbete resulterade i en ny sammanställning som godkändes av Sida under hösten. Shia har därefter utarbetat nya direktiv för projekt- och programrapportering med syfte att förbättra redovisningen av resultat såväl internt som externt. Landgruppsmöten är ett självklart forum för kontinuerlig resultatuppföljning.

Den påbörjade processen i riktning mot sammanhållna landprogram har fortsatt under året och har kommit olika långt i samarbetsländerna. I Rwanda som är det nyaste samarbetslandet, har det varit möjligt att från början ha en inriktning mot ett gemensamt program. I länder där projektsamarbete pågått under lång tid har det visat sig mer komplicerat att få till stånd sammanhållna program. Samsyn finns inte alltid mellan de deltagande organisationerna om hur programverksamhet ska bedrivas och finansieras. En diskussion har påbörjats och det kommer att fortsätta vara en viktig uppgift inom Shia att vidareutveckla en gemensam programtanke och gemensam programverksamhet.

Har Shia goda system för kvalitetssäkring och kontroll i samtliga led?
Den landsamordnarkonferens som hade planerats för 2010, genomfördes under våren 2011. Konferensen blev en viktig start för den nya organisationen och ett positivt tillfälle för alla att mötas. Mål, resultat och uppföljning var frågor som behandlades och landsamordnarna gav presentationer av de pågående programmen.

Samtliga landkontor har därefter besökts under året. I samband med besöken har uppföljning gjorts av hur Shias ”Verktyg för administrativ kapacitetsutveckling” används av kontoren både i den egna verksamheten och i stödet till projekt och program. Det är en samstämmig uppfattning att landsamordnarna är djupt engagerade i att ge stöd till samarbetsorganisationerna och att följa upp verksamheten.

Personalminskningen har varit kännbar för alla. Året har präglats av mycket övertidsarbete såväl i Stockholm som på landkontoren. Det är en situation som inte är hållbar i längden. Även om det finns en tydlig och förankrad rollfördelning och även en tät kommunikation, är det nödvändigt att kontinuerligt se över organisation och arbetsfördelning för att försöka hitta möjligheter till effektivisering.

Kommunikation och information

Enligt verksamhetsplanen skulle Shia utveckla kommunikations - och informationsarbetet med målsättning bland annat att ansökan till Sida om informationsbidrag skulle beviljas.

Inför ansökan till Sida om informationsbidrag bjöd Shia in medlemsorganisationerna till samarbete. Resultatet blev att 10 organisationer visade intresse av att delta i en gemensam informationskampanj. En gemensam planeringsprocess genomfördes och en ansökan lämnades till Sida den 30 september. Enligt direktivet för anslaget, skall syftet med informationen vara att ge den svenska allmänheten ökad kunskap om utvecklingssamarbetet och dess resultat. Förslaget som Shia lämnade till Sida har rätten till utbildning som tema. Sidas bedömningsprocess drog ut på tiden, men besked lämnades i februari 2012 om att en miljon kronor, vilket var knappt hälften av det sökta beloppet, beviljats.

Hur vi ska kommunicera internt diskuterades bland annat vid landsamordnarkonferensen. Parallellt med att vi utvecklar våra rapporteringsrutiner, diskuteras kontinuerligt hur dessa ska stödjas genom vår interna och externa kommunikation.

Shias webbplats omformades under året, och har i sin nya form fått mycket beröm.

Den ekonomiska situationen

Hur kan vi minska Sverigekostnaderna?
I kommentarer från Sida på Shias ramansökan framhölls behovet av att minska kostnaderna i Sverige och en plan för hur detta skulle ske togs fram i början av året. Parallellt har en dialog förts med Sida när det gäller hur dessa kostnader definieras. Ett samförstånd har uppnåtts om att det snarare är syftet med kostnaderna än var de uppstår som är väsentligt. En resultatredovisningsmodell prövas därför, där Shia får möjlighet att särredovisa kostnader som syftar till att stödja projekt- och programverksamhet, oavsett var de uppstår. För att detta ska bli möjligt krävs medlemsorganisationernas stöd i rapporteringen för 2011.

När det gäller Shias eget ekonomisystem, har ett effektiviseringsarbete påbörjats enligt planen. När det är färdigt är målet att det ska ligga till grund för kontinuerlig prövning.

Har Shia en långsiktig strategi för bland annat alternativ finansiering?
Styrelsens arbetsgrupp för alternativ finansiering har genomfört en utredning kring förutsättningarna för finansiering genom så kallad Corporate Social Responsibility, CSR, vilket innebär att företag visar på socialt ansvarstagande genom stöd till olika organisationer eller aktiviteter. Utredningen presenterades i styrelsen vid sammanträde i september och resultatet beaktas i det fortsatta arbetet i arbetsgruppen.

Bedriver styrelsen ett aktivt påverkansarbete?

För att stärka påverkansarbetet ingår Shia i ett flertal nätverk. IDDC, International Disability and Development Consortium, är ett globalt konsortium som består av 25-talet frivilligorganisationer som arbetar med internationellt utvecklingssamarbete och funktionsnedsättning i mer än 100 länder. Under 2011 satt Shia i IDDC:s styrelse och var aktiva i flera av IDDC:s arbetsgrupper, bland annat i arbetsgruppen för organisationsutveckling, konflikt och katastrof och en arbetsgrupp för påverkan av EU utifrån att inkludera människor med funktionsnedsättning i det internationella utvecklingssamarbetet, ett arbete som stöds av EU:s projektmedel. På nationell basis samverkar vi i det europeiska nätverket Concord i frågor om utvecklingseffektivitet och samstämmighetspolitik. Under året har Shia även varit aktivt i förberedelsearbetet inför högnivåmötet i Busan angående biståndseffektivitet. Shia har regelbundet deltagit i seminarier som Sida anordnat om biståndspolitikens fortsatt intensiva förändrade förutsättningar.

Shia deltog i statspartsmötet angående konventionen CRPD i New York i september genom ordförande i en av våra medlemsorganisationer, då det saknades finansiering för eget deltagande.

Shias ordförande har deltagit i två konferenser i början av året i Norge. Den första med inriktning mot artikel 32 i konventionen, med stöd av Sida och representation från två av våra samarbetsländer samt en konferens med inriktning mot artikel 11 som tog upp vikten av inkludering i katastrofarbetet, vilket skedde med stöd av MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Shia samarbetade med SADPD, Secretariat of the African Decade of Persons with Disabilities, och har haft ett fortsatt samarbete med AU:s avdelning för säkerhet och fred med mål att ta fram material och utbilda personal i frågor kopplade till funktionsnedsättning.

Exempel på andra samarbetspartners under 2011 är Handicap International, FN:s Särskilde rapportör i handikappfrågor Shuaib Chalklen, FN-förbundet och Unicef.

På ordförande Roland Håkanssons blogg kunde man följa biståndsdebatten med Shia-glasögonen på.

Landprogram

Bolivia

Flera av de lagförslag till den allmänna funktionshinderlagstiftningen som samarbetsorganisationerna varit med att utforma har antagits. Det innebär att sociala arbetskooperativ som RSMH Roslagens samarbetsorganisation DECOOPSO arbetat för nu är erkända som modell och man kan därmed fortsätta sitt påverkansarbete med stöd i lagen. I den nya lagstiftningen erkänns flera funktionsnedsättningar som tidigare inte varit omnämnda i lagen, bland annat hörselskada och psykosocial funktionsnedsättning.

Mycket energi har lagts på att utveckla de sju bolivianska samarbetsorganisationerna för att förbättra deras möjligheter att utföra ett effektivt påverkansarbete. Samarbetsorganisationerna har deltagit i seminarier och workshops och har därigenom fått bättre kunskap om lagar och rättigheter som rör personer med funktionsnedsättning och hur de ska följa upp att dessa efterlevs.

Representanter från samarbetsorganisationerna har fått gå en första ledarskapsutbildning i hur man arbetar för att stärka sin organisation och hur man får till en effektiv samordning mellan olika organisationer i syfte att skapa en plattform för dialog med lokala, regionala och nationella myndigheter. Som ett resultat av detta har samarbets-organisationerna tagit ett allt större ansvar för att driva sina projekt. De har deltagit i nationella och internationella samarbeten och också varit aktiva för att få till en dialog med myndigheter och har därigenom blivit erkända som en viktig samarbetspartner. Bland annat har man deltagit i att ta fram riktlinjer för socialpolitiken för 2012, däribland till den regionala lagstiftningen i Cochabamba.

På utbildningsområdet har organisationer av döva personer varit med och påverkat framtagandet av teckenspråksmoduler och -lexikon. Det nationella dövförbundets påverkansarbete har resulterat i att idrott för döva nu finns med i budgeten.

Edith Steiner från Göteborgs Dövas Förening leder workshop om jämställdhet.

Grunden Göteborg besöker förskolan Desparates.

Nicaragua

Mycket tack vare det påverkansarbete som organisationerna inom paraplyorganisationen FECONORI lagt ner under året, trädde en ny lag om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i kraft i november. Resultatet fick stort genomslag i media och FECONORI har blivit mer känt bland allmänheten. Lagen är helt i linje med FN:s konvention om rättigheter för människor med funktionsnedsättning. Den innehåller en rad bestämmelser som reglerar rätten till utbildning för personer med funktionsnedsättning som kommer att ligga till grund för fortsatt påverkansarbete för inkluderande undervisning och jämställdhet. I december genomförde samarbetsorganisationerna workshops för flera myndigheter om den nya lagens innehåll för att säkerställa att den tillämpas korrekt.

FECONORI har etablerat två nya lokalavdelningar. På lokal nivå har FECONORIs påverkansarbete lett till att myndigheter fått mer kunskap om olika funktionsnedsättningar och att deras inställning till personer med funktionsnedsättning blivit mer positiv.

Det påverkansarbete som genomförts inom programmet har underlättats mycket av MEI – arbetsgruppen för inkluderande undervisning som letts av utbildningsministeriet med starkt stöd av FECONORI. Inom arbetsgruppen har man lyckats få igång en dialog mellan handikappsrörelsen och beslutsfattare där man nu diskuterar hur barn med funktionsnedsättning kan inkluderas i utbildningssystemet. Arbetsgruppen arbetade under året med att legitimera instruktörer för punktskrift och teckenspråk. Man påbörjade också planeringen av en kampanj för att fler personer med funktionsnedsättning ska skriva in sig i skolan.

FUB deltar i workshop för ungdomar och föräldrar på Los Pipitos.

Ungdomar deltar i verksamhet på Los Pipitos.

Nepal

Inom landprogrammet i Nepal arbetar funktionshinderorganisationerna för ökad tillgång till utbildning och en tillgängligare skola. Man arbetar bland annat för att få den nepalesiska regeringen att anta nya riktlinjer för hur läroplaner och undervisningsmaterial ska anpassas efter de behov som barn och ungdomar med funktionsnedsättning har. Under året har en arbetsgrupp bestående av representanter från olika funktionshinderorganisationer och regeringen bildats och gjort en översyn av skolböcker för årskurs 1-5.

Under året har samarbetsorganisationerna varit mycket aktiva i nationella och internationella samarbeten och utvecklat ett bra samarbete med myndigheter. Man har lyckats få upp funktionshinderfrågan på dagordningen och höjt kunskapsnivån om funktionshinder. Den nepalesiska funktionshinderrörelsen har nått betydande framgångar i arbetet att inkludera funktionshinderfrågor i den nya lagstiftningen. I det nya lagförslaget uppmärksammas blödarsjuka som ett funktionshinder. Även i arbetet med den nya utbildningslagen har funktionshinderrörelsen för första gången blivit tillfrågade att komma med förslag. Utbildningsdepartementet har gått med på att lägga till 17 av de krav som ställts och lagen är nu ute på remiss.

Inom programmet har man arbetat med att förbättra möjligheterna för barn och ungdomar med funktionsnedsättning att finansiera sina studier. Påverkansarbetet har lett till att regeringen beslutat öka utbildningsbudgeten och antalet stipendier och fördubbla det totala stipendiebeloppet i den nationella utbildningsbudgeten.

Lundabygdens Dövförening besöker dövskolan i Baglung.

Dalarnas Dövförening deltar i NFDHs demonstration genom Bakthapur på väg till öppnandet av NFDHs 6:e kongress.

Sri Lanka

Påverkansarbetet fokuserar på att förändra den negativa synen på människor med funktionsnedsättning som finns på Sri Lanka och att samma rättigheter ska gälla för alla medborgare. Den lankesiska lagen berör idag bara tillgänglighet och rätten till anställning och utbildning för funktionshindrade personer. FN:s konvention om rättigheter för människor med funktionsnedsättning har skrivits under av Sri Lanka, men inte ratificerats, så den viktigaste påverkansinsatsen har varit att lobba för detta. Seminarier har genomförts för att öka medvetenheten kring funktionshinderfrågorna i samhället och för att få myndigheter och personer med funktionsnedsättning att förstå vikten av att FN-konventionen ratificeras för att få tillstånd bättre villkor. Till dessa seminarier översattes FN-konventionen till lokala språk och punktskrift.

Paraplyorganisationen DOJF har drivit frågan att få parlamentet att anta en stadga om funktionshindrades rättigheter som ett första steg mot FN-konventionens ratificering. Man har kartlagt förhållandet för barn med funktionshinder och genomfört seminarier och workshops för förskolelärare för att öka kunskapen om barns utveckling. Seminarierna har bidragit till att ändra förskolelärarnas attityder till barn med funktionshinder och att förstå att de har samma rättigheter som övriga barn.

För att sprida information och nyheter om vad funktionshinderorganisationerna gör har DOJF startat ett nyhetsbrev som kommit ut med två utgåvor.

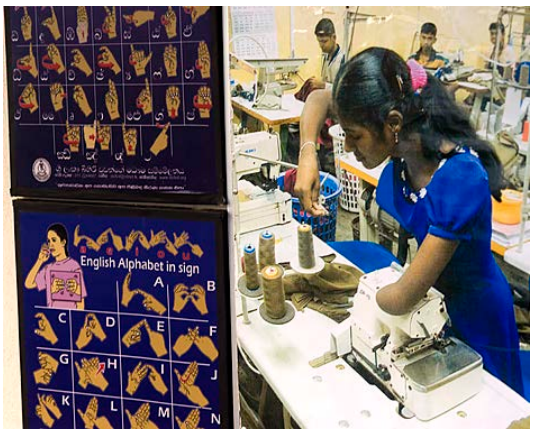

Kvinna syr på Sri Lanka Foundation of the Rehabilitation of the Disabled.

På Wadduwa Central Collage hjälper mammorna till barnen i specialklassen ofta till. Fotot taget vid Riksförbundet Attentions besök.

Rwanda

För att öka samarbetsorganisationernas kapacitet att arbeta med påverkansarbete har Shias landsamordnare under 2011 stöttat dem i att bygga upp ett effektivt arbetssätt, såsom att upprätta kommunikationsrutiner gentemot de svenska medlemsorganisationerna och att stötta de organisationer som inte har tillgång till datorer och internetuppkoppling.

Den enskilt viktigast händelsen under året var att NUDOR, the National Union of Disabilities Organisations of Rwanda, har startats och fungerar som en aktiv plattform för nio funktionshinderorganisationer, med en femårig strategiplan och en verksamhetsplan på gång. NUDOR kommer att få en viktig roll i att samordna påverkansaktiviteter och genomföra landprogrammet. NUDOR har påbörjat arbetet med att ta fram en alternativrapport till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Under året har ett samarbete mellan FSDB, Föreningen Sveriges dövblinda, och två dövorganisationer i Rwanda startat, vilket skapar förutsättningar för att bilda en dövblindorganisation. En arbetsgrupp har bildats som ska arbeta med att få dövblindhet erkänt som funktionsnedsättning.

FUB Jönköpings systerorganisation Tubakunde har under hösten genomfört ett antal lyckade workshops om inkomstgenererande projekt som ska användas för att bekämpa fattigdomen i de familjer som har barn eller ungdomar med utvecklingsstörning. 80 personer från de 43 föreningar som är medlemmar i Tubakunde deltog i workshops och de förväntas föra kunskapen vidare i sina egna organisationer.

Grupparbete på Tubakunde.

Killar från en särskoleklass på kollektivet Tubakunde tillverkar halsband och armband av pärlor.

Tanzania

Fokus för arbetet inom landprogrammet i Tanzania har under året legat på att stärka samarbetsorganisationernas förmåga att påverka samhället, att få staten att erkänna psykosociala funktionsnedsättningar och psoriasis i lagstiftningen och att stärka kvinnor och flickor med funktionsnedsättning. Projekten i programmet omfattar organisationer av människor med psoriasis, albinism, synskada, utvecklingsstörning, rörelsehinder och psykosociala funktionsnedsättningar.

Som ett resultat av samarbetsorganisationernas påverkansarbete har man lyckats få med en representant i förberedelserna för den folkräkning som genomförs i Tanzania 2012. För första gången kommer funktionsnedsättning, uppdelat i fem kategorier, att ingå folkräkningen.

En viktig del i påverkansarbetet har varit att se till att människor med funktionsnedsättning ingår i landets konstitutionsöversyn. För att öka medvetandet om detta har samarbetsorganisationerna genomfört utbildningar i fem regioner om landets konstitution och vad som behöver göras föra att den ska inkludera människor med funktionsnedsättning.

En stor framgång under året var att det statliga stödet till funktionshinder-organisationerna fördubblades.

Ungdomsgrupp i Moshi. Bilden tagen då RBU besöker sitt projekt för barn med ryggmärgsbråck.

RBU besöker föräldramöte i Moshi.

Bosnien-Hercegovina

I programmet drivs projekt i samarbete mellan organisationer av människor med synskada, utvecklingsstörning och människor som är döva. Projekten syftar till att utveckla kapaciteten hos de bosniska samarbetsorganisationerna både vad gäller administration, rapportering och deras förmåga att påverka och förändra lagstiftning och regelverk. Man arbetar även med att förändra attityder och empowerment.

För att öka det lokala ägarskapet har ett programteam bildats. Programteamet, som består av representanter för samarbetsorganisationerna, styr verksamheten. Teamet ansvarar bland annat för att välja ut deltagare till utbildningar och följa upp verksamheten, planera aktiviteter och att fungera som bollplank för de organisationer som är med i programmet.

Samarbetsorganisationerna har under året tagit fram en kodex om hur de vill att mediarapporteringen ska se ut för att den på ett mer objektivt sätt ska skildra människor med funktionsnedsättning. Under året har organisationernas synlighet i media och samhället i stort ökat.

Intresset för FN-konventionen har ökat, vilket syns i antalet deltagare på utbildningar. Under året genomförde samarbetsorganisationerna utbildningar med strategiskt utvalda deltagare inom PR (public relations) och strategisk planering av påverkansarbete.

Föreningen Oaza har genom sina idrottstävlingar etablerat sig som en central aktör på funktionshinderområdet. I tävlingarna deltog människor från hela landet, vilket i den rådande politiska situationen är en framgång, inte bara på funktionshinderområdet.

Föreningen Ruzicnjak har förvandlats från en marginell förening till ledande påverkansorganisation i Mostarregionen. Unga med utvecklingsstörning ser sig nu som förebilder för andra ungdomar.

Helene Linde, FIFH Malmö blir omfamnad av en flicka på ett center för barn med utvecklingsstörning utanför Sarajevo.

”Hästterapi” på Oaza.

Regionala och globala program

Under 2011 löpte fyra regionala och globala program. De har en verksamhet som spänner över ett större antal länder, med ett undantag genom samarbete med världs - och/eller kontinentalförbund.

Ett av programmen stödjer den afrikanska dekaden för människor med funktionsnedsättning som sträcker sig till 2019. Det är ett initiativ av icke-statliga organisationer som startats i samarbete med medlemsstaterna och regeringarna i den panafrikanska samarbetsorganisationen African Union. ”Dekaden”, som initiativet kallas till vardags, syftar till att öka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning. Shia stödjer denna satsning, både genom personal och aktivitetspengar. Det huvudsakliga syftet med projektet är att genom samarbete med kontinentala handikapprörelser integrera rättigheter för personer med funktionsnedsättning i det arbete som Afrikanska Unionen, Interparliamentarian Union (IPU) och internationella organisationer bedriver.

SRF, Synskadades Riksförbund, har i många år stött den kontinentala paraplyorganisationen AFUB, African Union of the Blind. Under året fokuserade man på stöd till kapacitetsutveckling av synskadeorganisationerna i Rwanda och Uganda.

I Central- och Västafrika arbetar SDR, Sveriges Dövas Riksförbund, för mänskliga rättigheter och kapacitetsbygge av dövförbund. Målet har varit att få en stark dövrörelse i regionen genom att utbilda både i hur man får starka organisationer och hur man arbetar med rättighetsfrågor för döva. Samarbetet har omfattat nationella dövorganisationer i 19 länder.

Förbundet Sveriges dövblinda har under året stött sitt världsförbund, World Federation of the Deaf Blind, WFDB. Att mötas fysiskt var viktigt eftersom det är svårt för människor med dövblindhet att kommunicera elektroniskt. Syftet med projektet är att utveckla världsfederationen till en kraftfull organisation och att stödja den afrikanska federationen av dövblindorganisationer så att den börjar fungera och kan nå ut till fler dövblinda på kontinenten.

Shias medlemsorganisationer 2011

- Astma- och Allergiförbundet
- Autism och aspergerförbundet
- DHR – Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder
- FBiS – Förbundet Blödarsjuka i Sverige
- FfdN – Föreningen för de Neurosedynskadade
- FSDB – Förbundet Sveriges Dövblinda
- FUB – Föreningen för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning
- Hiv-Sverige – Riksförbundet för hiv-positiva
- Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund
- HRF – Hörselskadades Riksförbund
- NHR – Neurologiskt Handikappades Riksförbund
- Njurförbundet
- Personskadeförbundet RTP
- Psoriasisförbundet
- Riksförbundet Attention
- RBU – Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar
- Reumatikerförbundet
- RSMH – Riksförbundet för Mental och Social Hälsa
- Riksföreningen Grunden Sverige
- SDI – Svenska Dövidrottsförbundet
- SDR – Sveriges Dövas Riksförbund
- SDU – Sveriges Dövas Ungdom
- Svenska Diabetesförbundet
- SEF – Svenska Epilepsiförbundet
- SHIF – Svenska Handikappidrottsförbundet
- SRF – Synskadades Riksförbund
- UH – Riksorganisationen Unga Hörselskadade
- US – Riksorganisationen Unga Synskadade
- Förbundet Unga Rörelsehindrade

Svenska handikapporganisationers internationella utvecklingssamarbete

Liljeholms torg 7A, 7 tr. • 117 63 Stockholm
tel: 08-462 33 60 • fax: 08-714 59 22
webb: www.shia.se • e-post: shia@shia.se